

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت دولت درامور شهدا و معلولین

دستاوردهای عمده سال مالی ۱۳۹۸ وزارت دولت درامور شهدا و معلولین

I. معرفی

این راپور بازتاب دهنده فعالیت های وزارت دولت در امور شهدا و معلولین^۱ و موسسات همکار در عرصه معلولیت است که در طی یک سال گذشته غرض خدمت رسانی سیستماتیک به اجرا در آمده.

ترتیب راپور جامع هذا نتیجه یک ریفورم و تغییر مثبت در اجراءات و تعامل این وزارت با سایر ارگانهای زیربط دولتی و غیر دولتی است که بار اول شرف تقدیم به مقام محترم ریاست جمهور را پیدا میکند، و این یک قدم خجسته و ارزنده در مورد توجه مقام محترم رهبری و شخص رئیس صاحب جمهور به ورثه شهدا و معلولین است. این راپور در برگیرنده اصلاحات در امور تشکیلاتی و سازمانی، منابع بشری و مالی و ارایه خدمات به افراد دارای معلولیت است که کارکرد های وزارت دولت در امور شهدا و معلولین و همچنان هشت موسسه غیر دولتی ملی و بین المللی را به شکل گرافیک به نمایش میگزارد. که این سلسله من بعد در هر شش ماه ادامه پیدا خواهد کرد. وزارت شهدا و معلولین در به وجود آوردن یک مرکز قوی هماهنگی برای سکتور معلولیت، ایجاد مؤثر سیستم ملی مدیریت معلومات در مورد افراد دارای معلولیت و خانواده های معظم شهدا، و تطبیق مدیریت کیفیت جامع برای عرضه خدمات و بلاخره ایجاد یک نهاد پالیسی ساز و رهبری کننده امور ستراتیژیک در عرصه معلولیت به سطح ملی و بین المللی متعهد و مصمم است.

وزارت دولت در امور شهدا و معلولین خود را ملزم میداند تا زمینه ها و فرصت های خودکفایی، شمولیت مؤثر و کارا اشخاص دارای معلولیت را که تعداد آن به یک الی سه میلیون تن بالغ میگردد، را در جامعه از طرق مختلف فراهم سازد و با ارتباطات تنگاتنگ و فضای کاری باز با تمام وزارت خانه ها و ادارات زیدخل دولتی و غیر دولتی کار مثمر و مبتنی بر نتیجه را انجام دهد.

برای رسیدن به دورنمای فوق الذکر لازم است، این وزارت من حیث یک مرکز هماهنگی و آدرس واحد برای رسیده گی به امور ورثه شهدا و معلولین در سه بُعد اساسی به ریفورم پردازد؛ یک، در ساختار تشکیلاتی و وظیفوی داخل سازمان، دوم در ساختار عمومی دولت که من حیث یک واحد برای شهدا و معلولیت اظهار موجودیت نماید و موقف خویش را در بین ادارات دولتی ثابت سازد و سوم به سطح بین المللی از سکتور معلولیت به حیث وزارت سکتوری نماینده گی نماید.

^۱ اخیرا به اساس فرمان شماره (۱۳۲) مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۹ مقام عالی ریاست جمهوری این اداره تحت نام وزارت دولت در امور شهدا و معلولین باداشتن سه معاونیت، ده ریاست بست دوم و ۳۳ آمریت ولایتی ایجاد گردید.

کار بالای تشکیل فعلی و بدر آوردن آن از شکل انفعالی به شکل فعال نیز متمم و متحمل عرصه های کاری فوق است که به شکل مؤثر، کارا و کم هزینه ترتیب گردد که امور از یک دریچه با پروسه شفاف در زمان کم و به کیفیت بلند رهبری و مدیریت گردد.

ارایه تمام خدمات به سیستم مشتری محور ترتیب گردیده که این اداره موفقیت خویش را در رضایت مشتریان خویش می بیند که در رده اول ورثه شهد و افراد دارای معلولیت و بعداً نهادها و ادارات همکار که با این اداره سروکار دارند قرار دارد، معلومات که از طریق کال سنتر و سروی ها جمعآور شده و به سیستم اولویت بندی به آن رسیده گی خواهد.

جلب حمایت مالی و تخیکی کشور ها ، موسسات و سکتور خصوصی، یکی از ساحات کاری این وزارت است که آنرا در اولویت های خویش قرار داده زیرا کمک های که با افراد دارای معلولیت میشود خیلها ناچیز و ناکافیست.

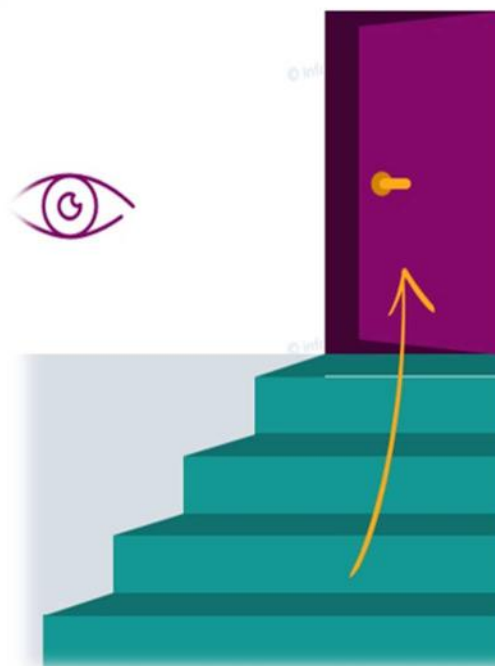
دورنما

CS

جامعه فراگیر که در آن افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا از حقوق برابر و فرصت های اقتصادی، اجتماعی، آموزشی، صحتی، فرهنگی و سهولت های ضروری زندگی بهرمند باشند.

ماموریت

به عنوان وزارت سکتوری دولت در امور شهدا و اشخاص دارای معلولیت؛ مدیریت، هماهنگی و آرايه خدمات باکیفیت، ترتیب پالیسی ها و ستندردها، مدیریت معلومات و آرایه مشوره ها غرض بهبود زندگی افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا به دولت میباشد

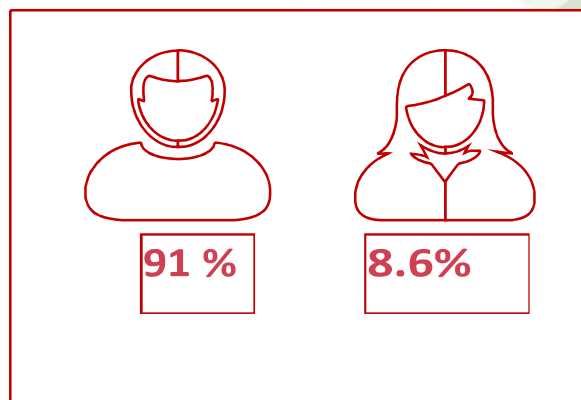

III. اهداف استراتژیک وزارت شهدا و معلولین

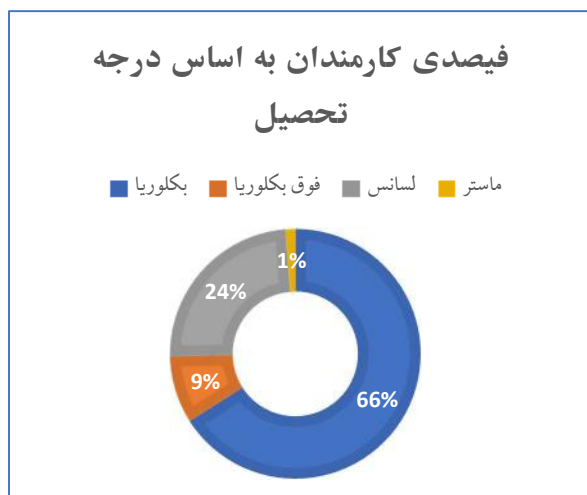
IV. منابع بشری وزارت شهدا و معلولیت در سال ۱۳۹۸

یکی از عناصر مهم که این وزارت را در نیل به اهداف آن یاری رسانده عبارت اند از نیروی بشری توانا است که تعداد آن در سال گذشته جمعاً به ۷۲۱ نفر نایل میگردد که از این جمله ۴۷۳ تن آن در ۳۳ ولایت و ۲۴۸ تن در مرکز مصروف خدمت گزاری بودند.

به اساس جندر این وزارت در مستوای خوبی قرار نداشت زیرا 8.6% آنرا زنان و دختران تشکیل میدهد اگر چه این موازنه به اساس مستفیدین قناعت بخش است زیرا بیشتر از 40% مستفیدین را زنان تشکیل میدهد.

به اساس درجه تحصیل و ظرفیت دانشوری وزارت توانسته با استفاده از فرصت تقررهای جدید تعداد افراد دارای تحصیلات عالی داخل ساختار تشکیلاتی ساخته و این رقم را تا 25% بالا ببرد.

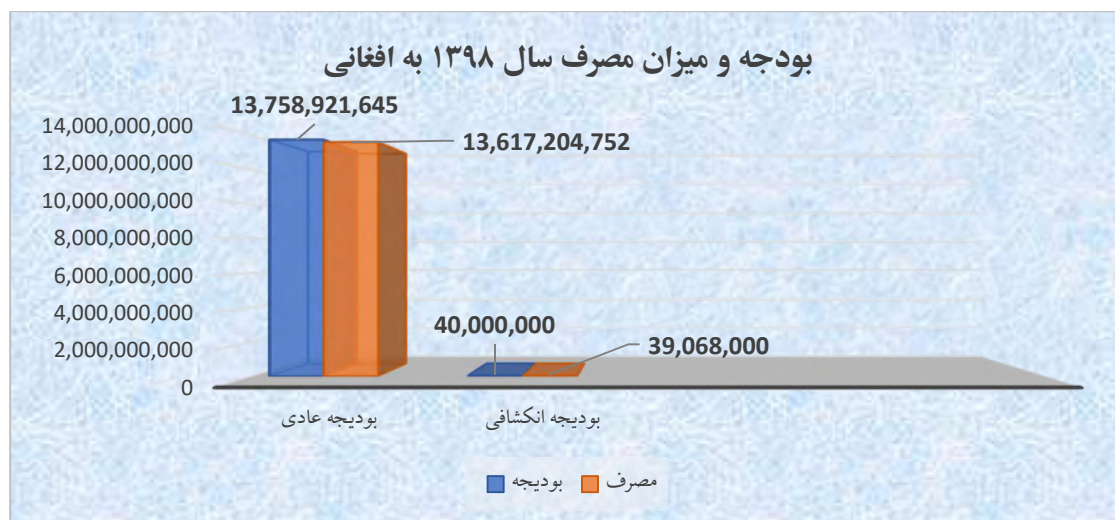

در سال ۱۳۹۸ حجم کاری کارمندان این وزارت به اساس تشکیل و تعداد مستفیدین مستقیم (ورثه شهدا و افراد دارای معلولیت 1/640 نفر بوده که هر مستفید شونده نیازمند چندین نوع خدمات بوده، که این حجم کار نشان دهنده میزان بهره وری و کارایی کارمندان این وزارت است.

^۲محاسبه به اساس ۳۲۰۰۰۰ ورثه شهدا و افراد دارای معلولیت و ۵۰۰ نفر کارمند بدون صفاکار و دریور و نگهبان صورت گرفت.

۷. بودجه سال ۱۳۹۸ و میزان مصارف

یکی از شاخصه های موفقیت وزارت شهدا و معلولین میزان مثبت مصرف بودجه عادی و انکشافی که توانسته ۹۸٪ بودجه خویش را که نتیجه سعی وتلاش کارمندان و پلانگذاری دقیق این اداره میباشد، است.

VI. تعداد شهدا و معلولین به سطح ولایات و نفوس کشور

دستآورد ها

VII. تعداد پروژه های انکشافی:

ایجاد و تطبیق سیستم
بایومتریک و بانکی
سازی حقوق معلولین:

- 150,000 کارت ATM توزیع
گردید

- بایومتریک 19,000 قربانیان نظامی

- درج اسناد 171,000 شهید و معلول
ملکی و نظامی در دیتا بیس

- ارزیابی مجدد 120 هزار
حساب بانکی در 20 ولایت

ایجاد کال سنتر
(717)

ایجاد سیستم خدمات
از دریچه واحد
One) (Stop Shope

ایجاد سیستم
امنیتی

VIII. ایجاد سیستم هماهنگی در سکتور معلولیت به سطح ملی و بین المللی

وزارت دولت در امور شهدا و معلولین منحيث اداره هماهنگ کننده سعی نموده تا در مطابقت با قانون حقوق و امتيازات اشخاص دارای معلوليت، ورثه شهدا ومفقودين، **برنامه عمل اسلو** برای معلولين و برنامه عمل بين الوزارتي در راستای ادغام سکتور معلوليت در سکتور های ديگر، مکانيزم هماهنگی داخل سکتوری يعنی بين ارگانهای ملی و بين المللی عرصه معلوليت و ارگانهای زيربند دولتي و غير دولتي را به ميان آورد، بدین ملحوظ ساختار های مشورتی و تصميم گيری را به سطح ملی ایجاد نموده و به سطح بين المللی نیز هویت خویش را تثبيت نموده است.

غرض الزامی شدن تصميم و ایجاد هماهنگی در امور با نهاد های مختلف امضای تفاهنامه نموده که در روشنائی آن طرح پلانهای سالانه و راپور جامع معلوليت در دسترس مردم افغانستان قرار خواهد گرفت.

مکانيزم هماهنگی در امور شهدا و معلولين به سطح ملی و بين المللی

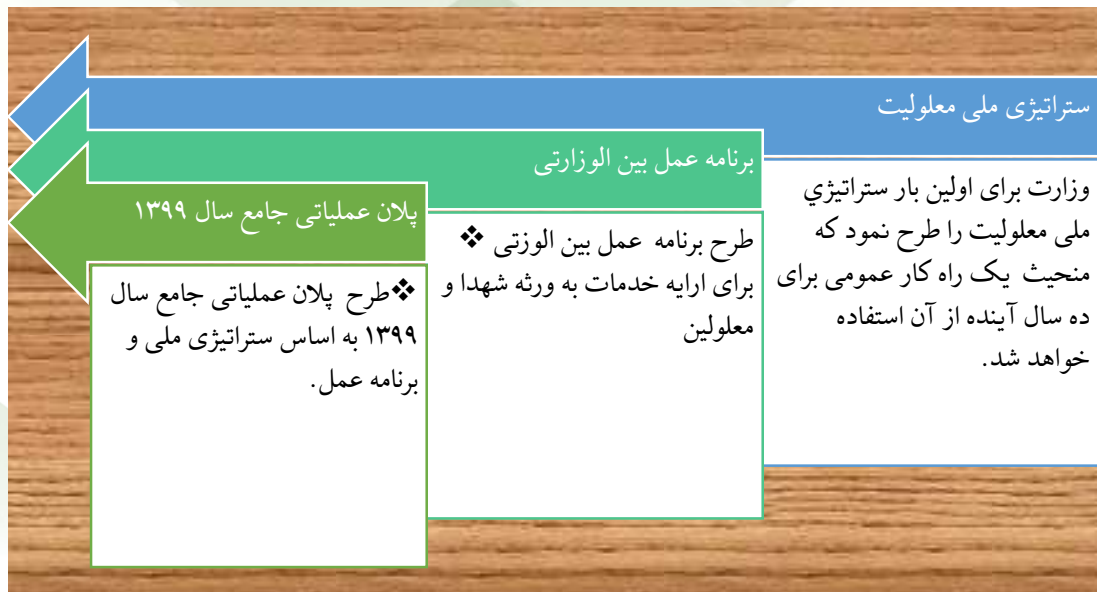

IX. تشکیل کمیته ها:

تشکیل هشت کمیته کاری یکی از دستاوردهای وزارت دولت در امور شهدا و معلولین غرض تخصصی نمودن و جامع سازی امور محوله از حیث طرح و اجرا با اشتراک دست اندرکاران سکتور معلولیت و سکتورهای زیربط است کمیته ها در ابعاد آتی تشکیل و منسجم گردیده اند.

 د نظامي معلولينو او شهيدانو ثبت او معلوماتو د چټکابېس کميته	 د پلان او پاليسي کميته	 د شهيدانو او معلولينو د وارثينو شکایتونو ته د رسیدگۍ کميته
 د بشري سرچينو د تشکيلاتو کميته	 د ټولنيزو جنسيت - جندر کميته	 د وزارت د کارکوونکو د ظرفيت لوړونې کميته
	 د شهيدانو د وارثينو د اسنادو د څېړنې کميته	 د بوديجې د ارزونې او جوړونې کميته

X. پلان و ستراتیژی ملی معلولیت:

XI. طرح قوانین ، پالیسی و طرز العمل ها:

وزارت دولت در امور شهدا و معلولین طی سال ۱۳۹۸ منحنی اداره مدیریت کننده و پالیسی ساز سکتور معلولیت دستاورد چشمگیری که مثال اش در چندین سال گذشته و یا از بدو تأسیس این اداره نداشته است برداشت که جو مناسبی را برای سیستم سازی و نهادینه سازی پروسه ها به ارمغان آورد. شکل آتی لیست این اسناد را به نمایش میگذارد:

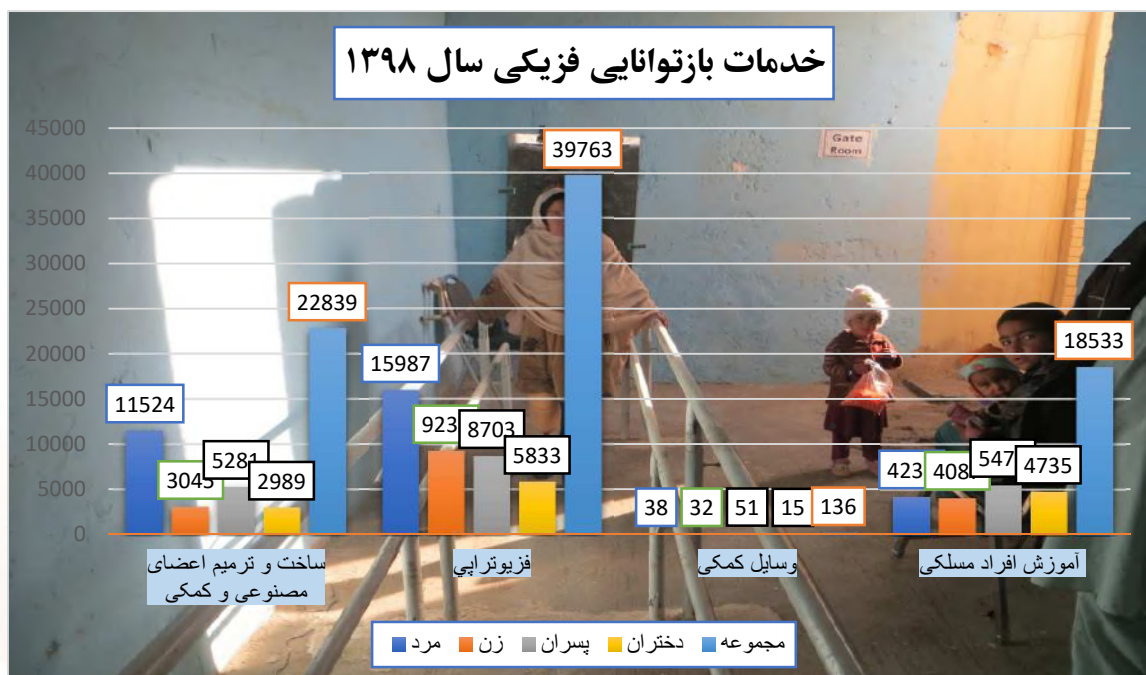
XII. اراییه خدمات به ورثه شهدا و معلولین:

I. کمک های عاجل و اراییه بسته های غذایی و وسایلکمی:

در هماهنگی و مدیریت عمومی وزارت دولت در امور شهدا و معلولین به تعداد 42,437 قربانیان ملکی جنگ که شامل (7,676 تن مردان ، 7,649 تن زنان، 14,518 تن پسران و 12,594 تندختران) از خدمات عاجل مستفید گردیده اند که بعد از شناسایی در مدت یک هفته به ایشان بسته های که حاوی مواد غذایی و اسباب و لوازم ضروری منزل هست توسط کمک مالی USID از طریق برنامه مساعدت برای افراد ملکی آسیب دیده از جنگ و یا COMAC توزیع گردیده است.

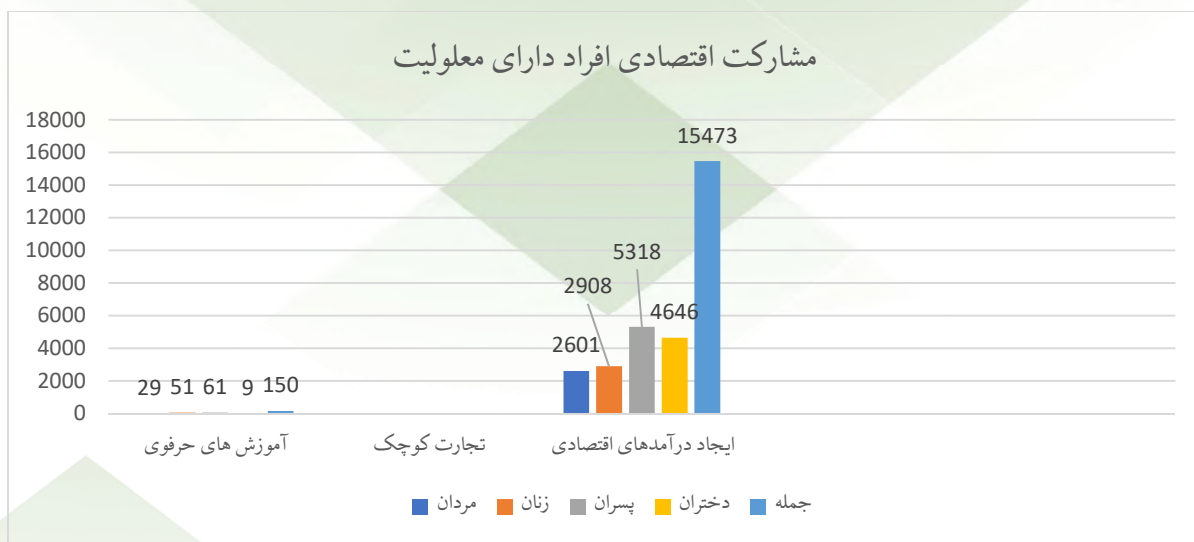
II. بازتوانایی فزیکي:

بازتوانایی فزیکي که یکی از مهمترین خدمات برای افراد دارای معلولیت فزیکي است از طریق مراکز بازتوانایی در 18 ولایات کشور توسط موسسات دولتی و غیردولتی در هماهنگی با وزارت دولت در امور شهدا و معلولین اراییه گردیده که تعداد آن به 62,602 نفر بالغ میگردد و به تفکیک جنس و جندر قرار ذیل است:

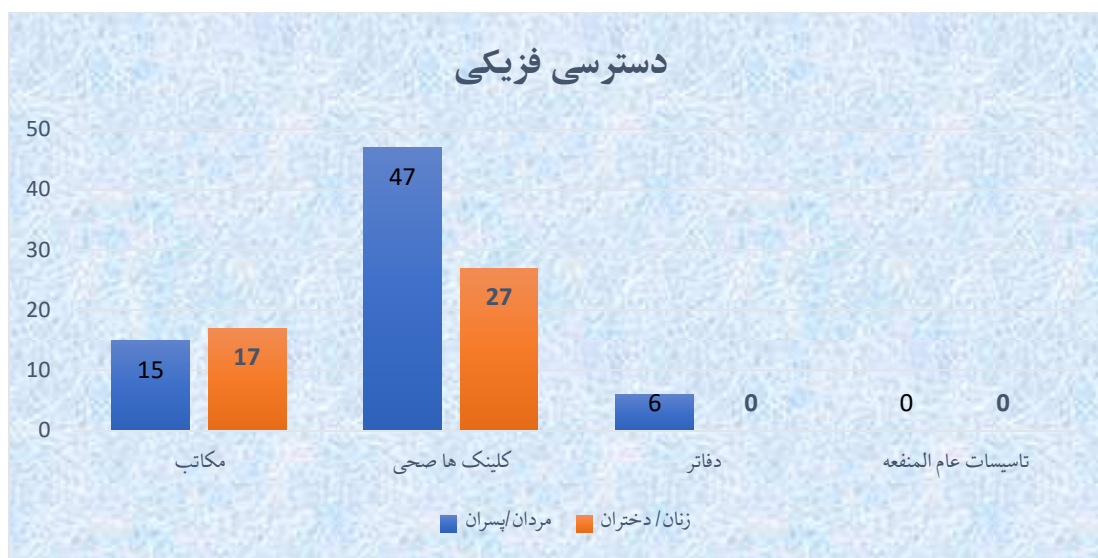
مشارکت اقتصادی و آموزشهای حرفی:

مشارکت اقتصادی عبارت است از ایجاد زمینه های تجارتي و آموزشهای حرفوی غرض امرار معاش و بلند بردن سطح اقتصادی افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا است که در سال گذشته وزارت دولت در امور شهدا و معلولین توانست توسط موسسات همکار عرصه معلولیت به تعداد 18,533 نفر را تحت پوشش قرار داد که گراف آتی رقم مذکور را با تفکیک جندر و نوع خدمات آن نشان میدهد:

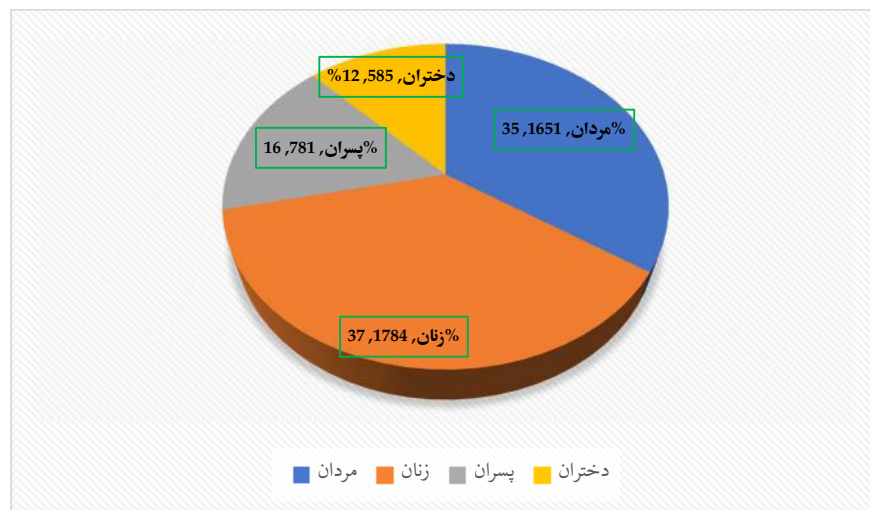
III. دسترسی فیزیکی:

دسترسی فیزیکی یکی از ابزار مهم برای رسیدن افراد دارای معلولیت به خدمات که حق مسلم آنها ست که برای رفع این موانع در هماهنگی و مدیریت وزارت دولت در امور شهدا و معلولین فعالیت های ذیل صورت گرفته است.

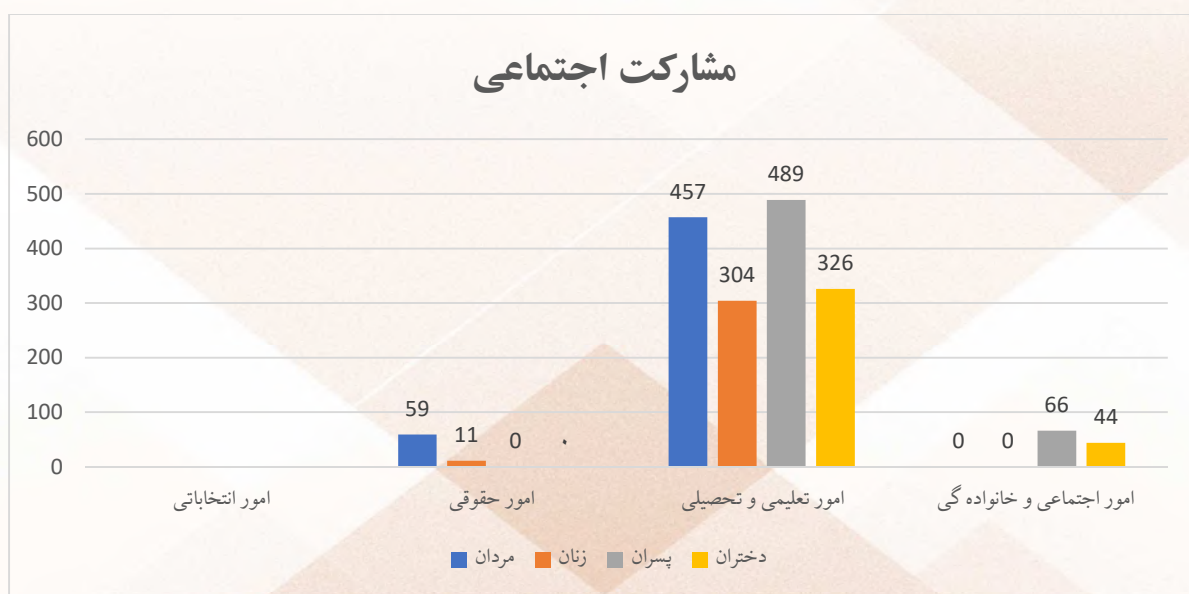
IV. مشاوره روانی و حمایت هم قطاران:

در سال پار از طریق افراد مسلکی روان درمانی برای 4,801 تن افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا جلسات مشاوره روانی و حمایت قطاران ارایه گردید که سبب باز گرداندن آنها به زندگی نورمال و شامل سازی دوباره آنها داخل اجتماع گردید و از پریشانی ذهنی آنها جلوگیری به عمل آمد. تعداد این مستفید شوندگان به تفکیک جنس در قرار ذیل است:

V. مشارکت اجتماعی:

نسبت فهم کمتر درمورد معلولیت و توانایی های افراد دارای معلولیت در بسیموارد این افراد توانمند از جامعه ترد شده و در تصامیم مهم به آنها سهم داده نمی شود، وزارت شهدا و معلولین منحث حامی ، مدافع حقوق و خدمت گذار افراد دارای معلولیت در همکاری و هماهنگی با ارگانهای غیر دولت در فعالیت های خویش موارد آتی را تکمیل نموده است.

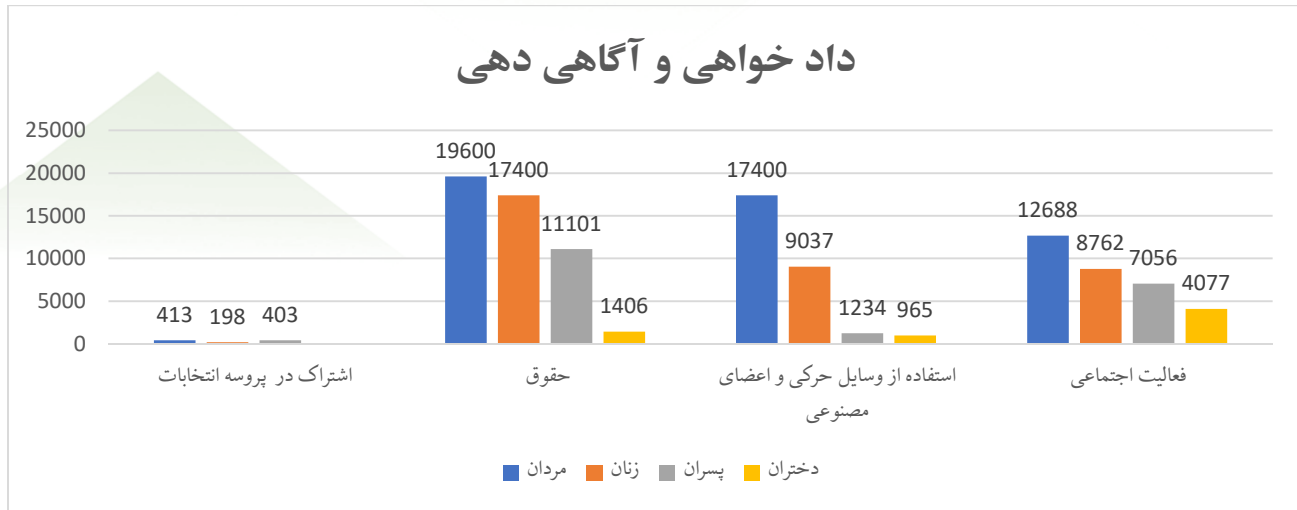

VI. خدمات حج بیت الله:

معرفی واعزام ۲۷۷ تن از معلولین به شمول ۷۰ تن خانم به ادای فریضه حج بیت الله شریف .

VII. داد خواهی و آگاهی دهی:

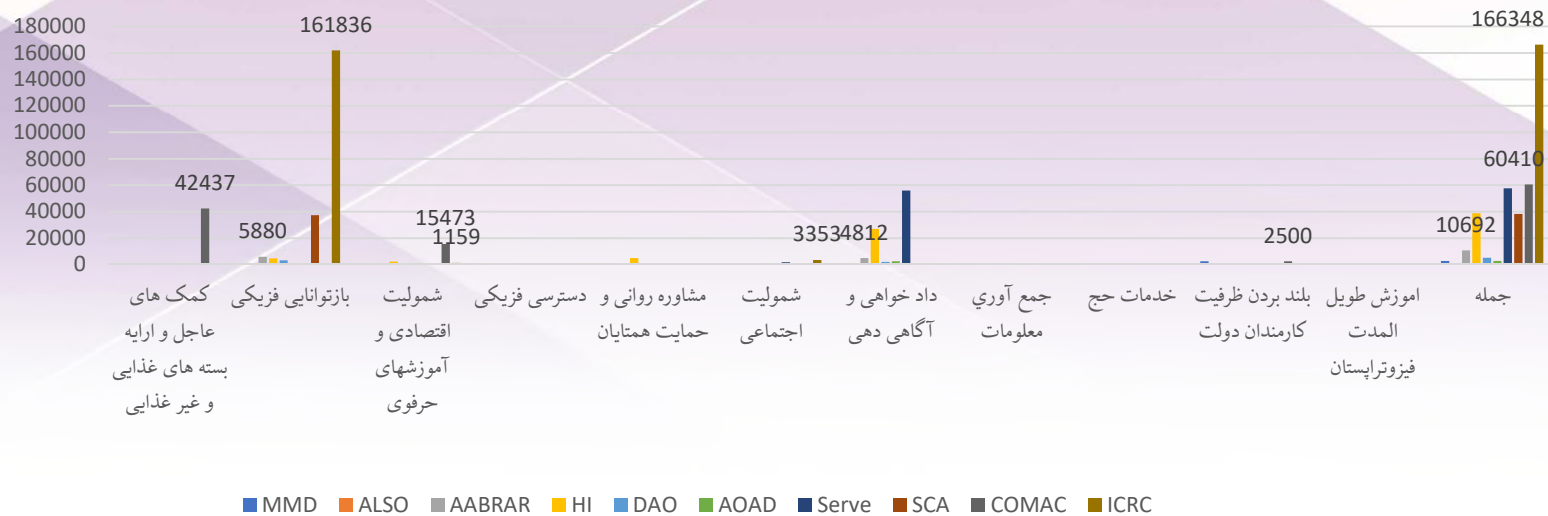
عموماً دادخواهی و آگاهی دهی در مورد حقوق افراد دارای معلولیت از طرف نهاد های ملی و بین المللی از طرق مختلف چون جلسات، رسانه ها ، چاپ مواد تصویری و نوشتاری و همچنان میزهای گرد و دایر نمودن کنفرانس ها اجرا میگردد که سال ۱۳۹۸ یکی از سالهای پرثمر بوده و فعالیت های آتی از سوی نهاد های مختلف با هماهنگی و همکاری وزارت دولت در امور شهدا و معلولین انجام پذیرفته است:

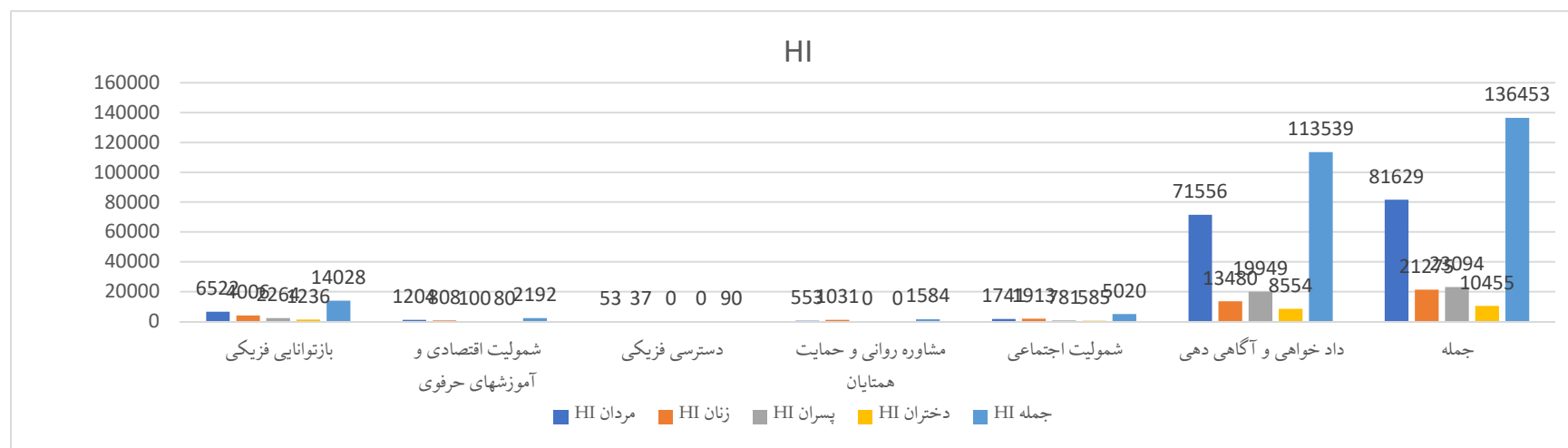
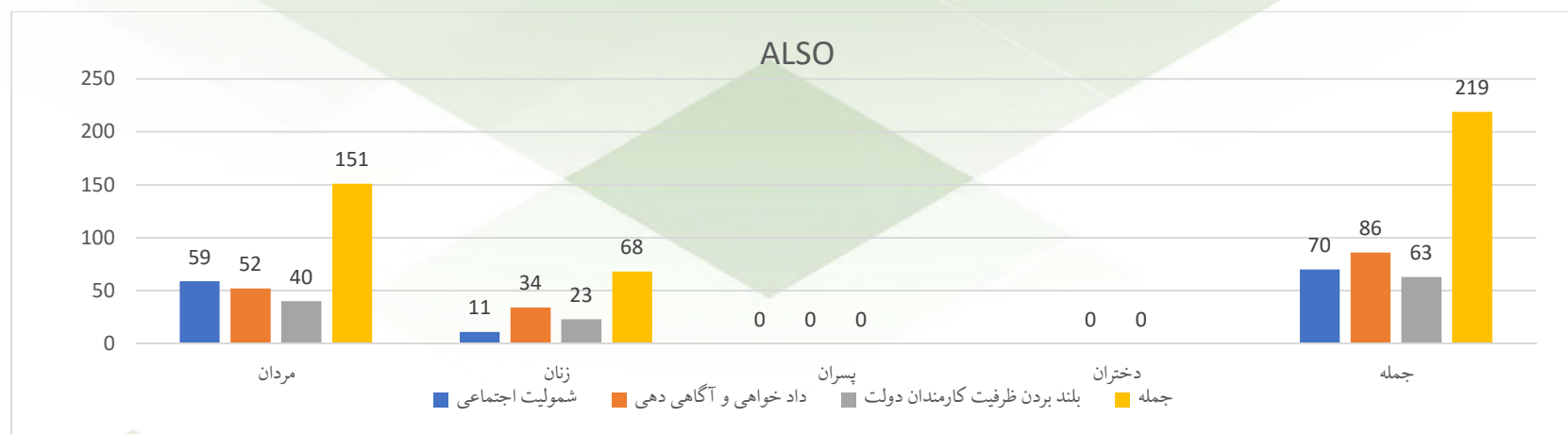

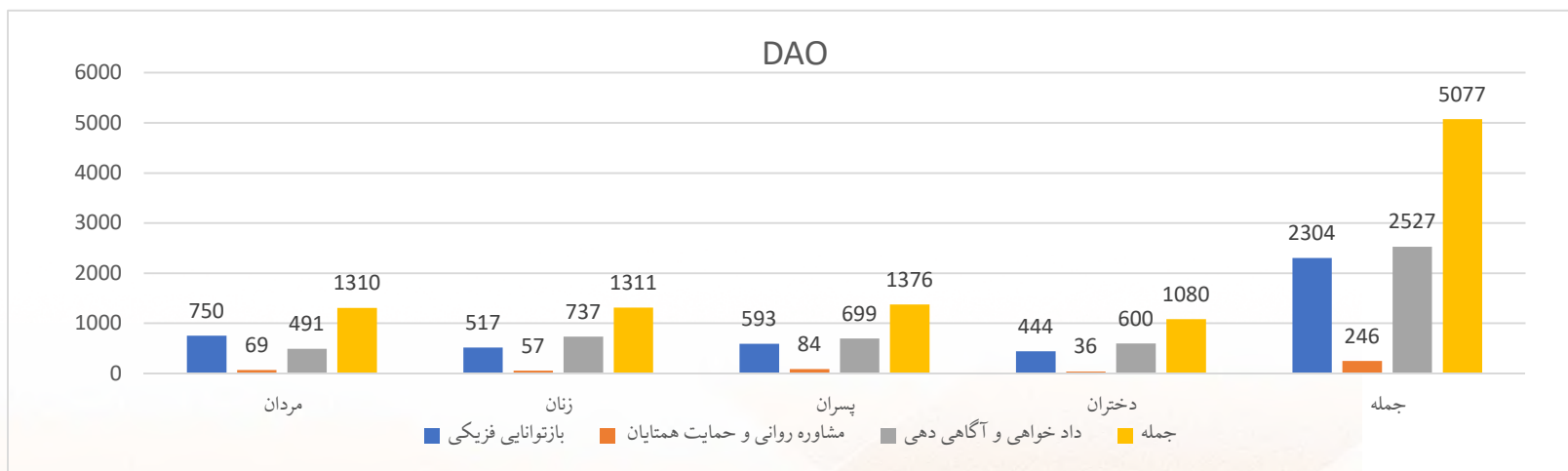
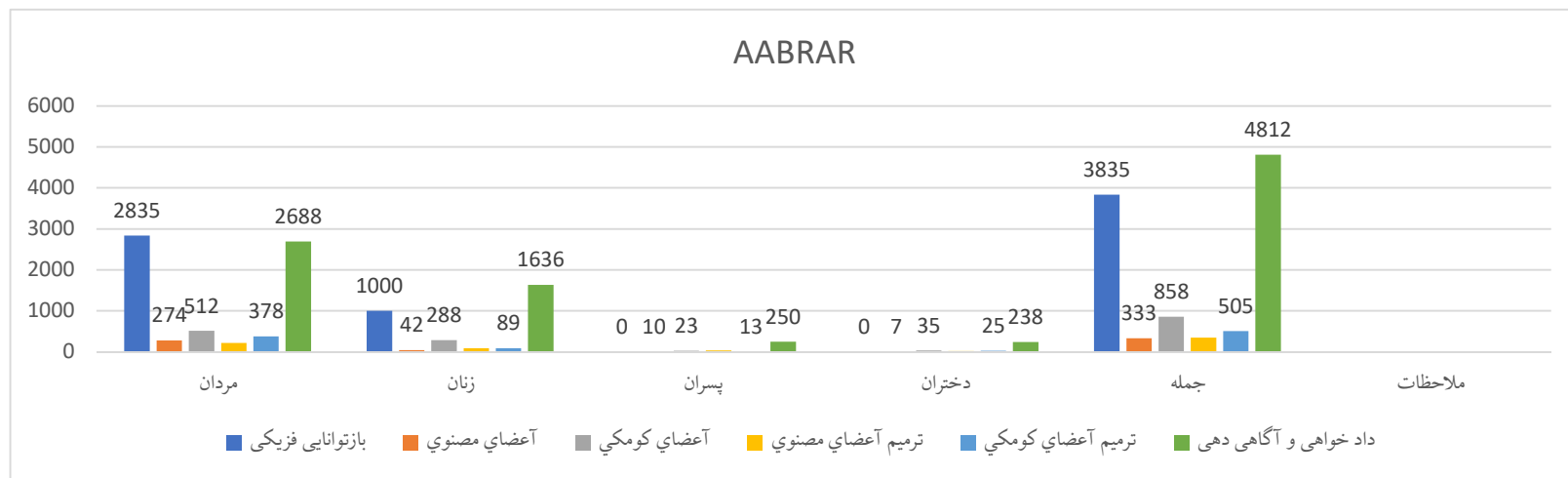
راپور فعالیت ها به اساس فهرست مؤسسات همکار:

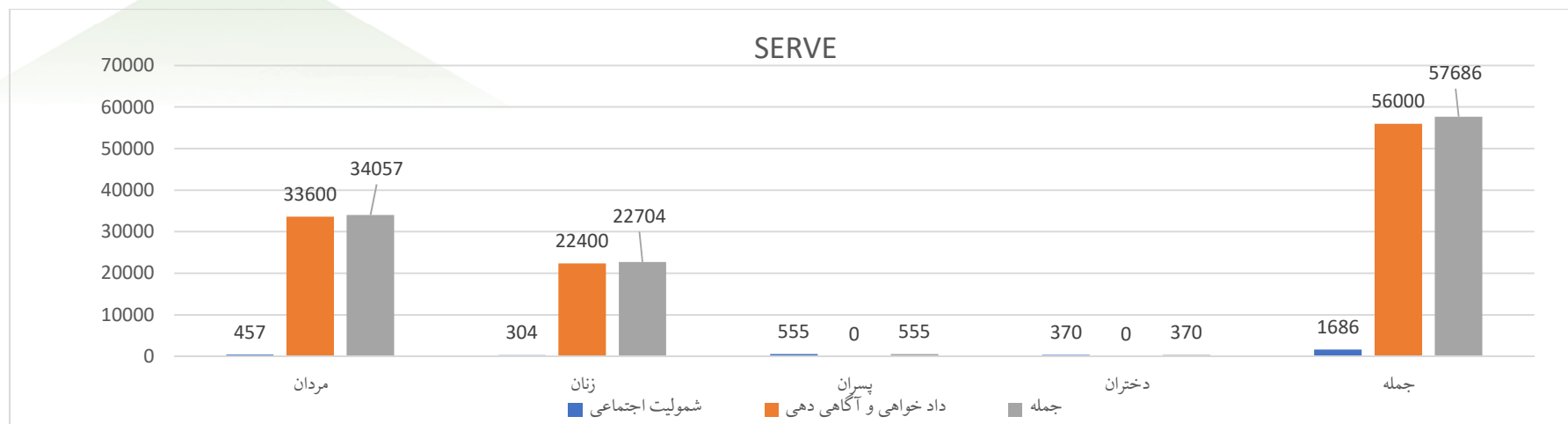
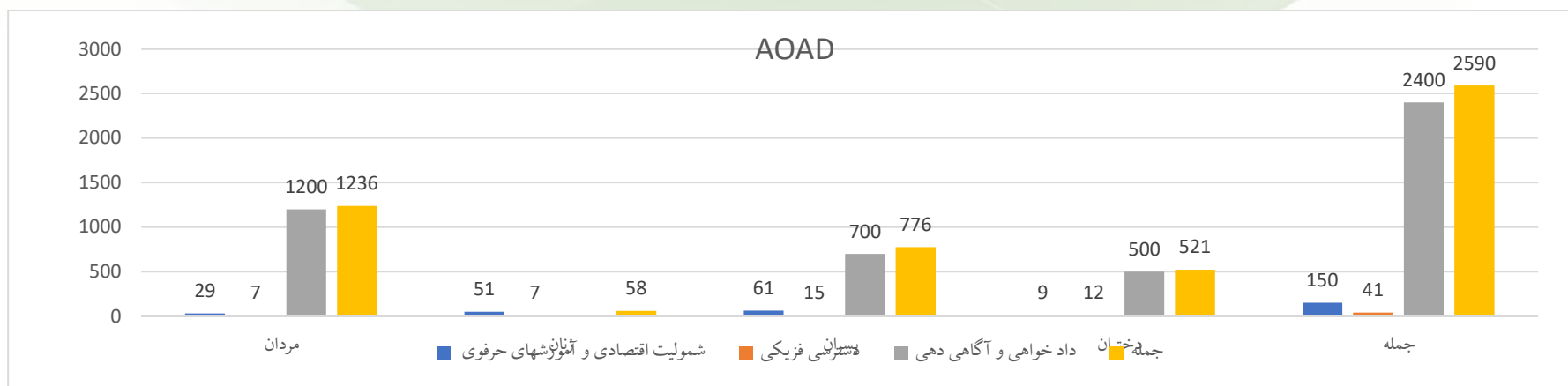
در حدود ۲۲ موسسه ملی و بین المللی در عرصه ارایه خدمات به افراد دارای معلولیت در تمام کشور فعالیت دارند که در ساحات کمک های عاجل، بازتوانایی فیزیکی، آموزشهای حرفوی و مسلکی، ادغام اجتماعی و اقتصادی، دسترسی فیزیکی و روان درمانی و حمایت کننده گان فعالیت می نمایند که در هماهنگی با وزارت دولت در امور شهدا و معلولین و دیگر وزارت های سکتوری بخش اعظم این خدمات را تشکیل میدهند. در سال گذشته به ۳۷۷۵۰۰ تن از افراد دارای معلولیت و وابستگان شان توسط ۸ موسسه غیردولتی از این خدمات نامبرده مستفید گردیده اند که گراف های آتی سهم و ساحات هریک از ایشان را به تصویر می کشد.

فعالیت های مؤسسات همکار

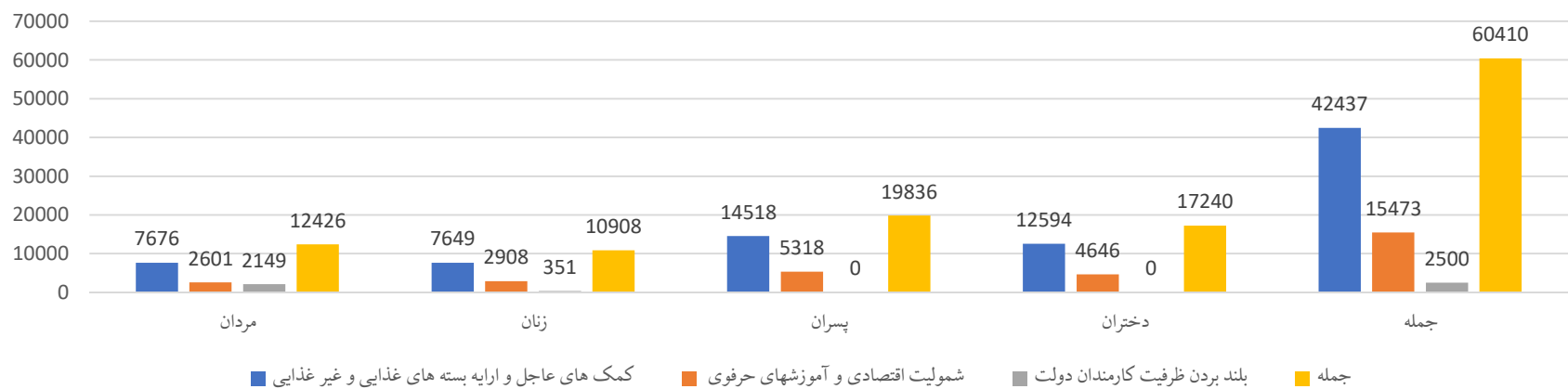

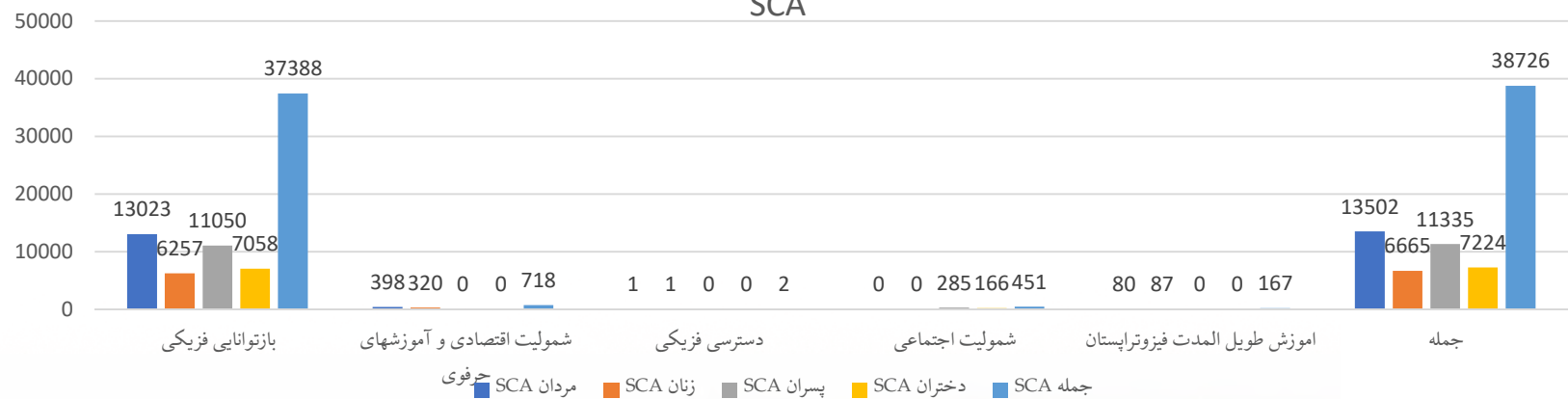

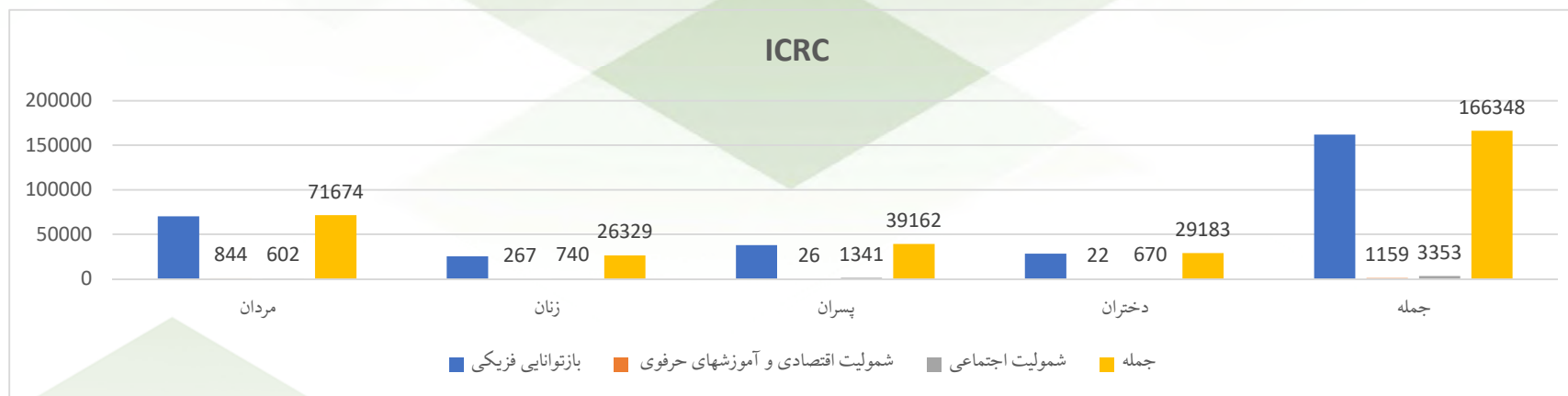

COMAC

SCA

دستاوردها در ساير عرصه ها:

- حمايت و مراقبت ۸۸ تن از معلولين آسايشگاهها و تامين نياز مندى هاى اعاشه وآبآته آنها از طريق چهار آسايشگاه.
- اعمار و تجهيز (3) مركز باز توانى فزيكى در سه ولايت كشور (كابل، بلخ و باميان)
- تجليل از روز روشندلان (نايينايان) در (اكتوبر 2019)
- تجليل از روز بين المللى معلولين (03 Dec 2019)
- ايجاد تيم هاى پارا المپيك و كركيت معلولين در مركز.
- ونياز مند حل مشكل سرپناه و مساعد نمودن زمينه اداى فريضه حج بيت الله براى بيش از ۱۱۲ تن از معلولين در جريان سال مالى ۱۳۹۸
- معرفى واعزام ۲۸ تن معلول و ۲۴ ورثه شهدا غرض تداوى به كشور هندوستان
- ايجاد طرح صندوق حمايوى براى ورثه شهدا و معلولين.
- معرفى ۴۹ تن از معلولين و ورثه شهدا به بورسيه هاى تحصيلى خارجى و پوهنتون هاى خصوصى داخلى
- بازسازى معيارى مركز توانبخشى معلولين در دارالامان
- معرفى واعزام ۲۷۷ تن از معلولين اداى فريضه حج بيت الله.

پرداخت حقوق رفاهى و تنظيم امور خدمات لازم براى معلولين و ورثه شهدا:

- پرداخت حقوق بيش از ۹۸ فيصد بوديجه داده شده براى معلولين و ورثه شهدا در سال مالى ۱۳۹۸
- ايجاد مركز واحد عرضه خدمات سريع وآسان از طريق قرارداد با آسان خدمت
- ايجاد مركز كال سنتر (مراودات تليفونى)
- ايجاد و تنظيم مركز ارايه معلومات و عرضه خدمات لازم به اشتراك همه شعبات ذيربط
- تامين هماهنگى با رياست شاروالى كابل به منظور توزيع ۶۰۰ باب غرفه به معلولين

تلاش براى حمايت و تقويت حضور و مشاركت سياسى زنان در اداره:

زنان که شامل مادران و خانمهای خانه نیز میباشند(مستفیدین)، حجم بلند کار سبب که آنان از ارتقای ظرفیتهای، تحصیل و تخصص خویش ابا ورزند، به خاطر از بین بردن این نقیصه کورسهای داخل خدمت برای ایشان آماده گردد.

کمیون تحرک زنان در اداره: سیستم نا منظم مکافات و مجازات و عدم توجه به کار زنان سبب میشود تا زنان در اداره روی یک چوکی برای سالهای متمادی بمانند و در معاش اضافه کاری شان نیز تغییرات نمی آید بنا خود زنان و خانواده ها فقط خواهان وظیفه معلمی برای ایشان اند.

- محدودیت های زنان در راستای مدیریت:- باید زنان کمک شوند تا با ارتقای ظرفیتی شان آموزشهای در تخصص مدیریتی و رهبری بدست آورند تا جای شان همیشه تغییر کند. کوشش، جرات و عزت. النفس زنان مدارج عالی ترقی را به ایشان تضمین می کند.
- مصونیت کاری زنان تغییرات و تحولات اخیر زنان را خیلی متحرک نموده تا به خاطر مصونیت کاری خویش به تحصیلات ظرفیت سازی خویش در شرایط داخل خدمت ادامه دهند و تا حدی مصونیت کاری خود را در خور توجه می نمایند

- دریافت چالش های عمده فرا راه مستفیدین زنان وکارکنان اناثر اداره و اقدام عملی و آنی رفع مشکلات زنان.

- سروی خط مبنا (Baseline) در باره مشکلات زنان در فضای کاری توسط واحد جندر وزارت
- طرح و تدوین پالیسی منع خشونت علیه زنان کار کن در محیط کاری.
- تکمیل یک سروی همه جانبه در در مرکز به خاطر بهبود وضعیت زنان در وزارت

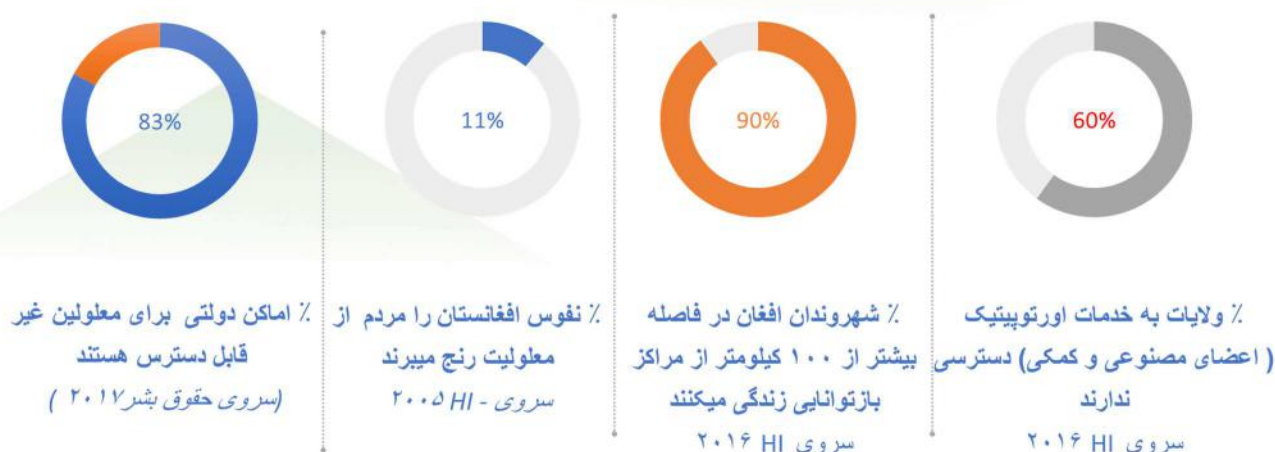
اقدامات در امر مبارزه با فساد و ایجاد اصلاحات و تطبیق سیستم ها:

- ✓ ترتیب چارت تشکیلات وزارت دولت در امور شهدا و معلولین به منظور ارایه خدمات بهتر و بموقع به خانواده های معظم شهدا و افراد دارای معلولیت به شمول معاونیت امور نظامی و به رقابت گذاشتن ۷۵ بست پنجم الی سوم و هشت بست دوم.
- ✓ برگزاری ورکشاپ های آموزشی ارتقای ظرفیت طی سه نوبت برای کارمندان ولایتی و مرکز و تامین ارتقای ظرفیت بیش از ۱۰۰ تن از کارمندان.
- ✓ استخدام ۲۰ تن از کارمندان جوان، متخصص و تحصیل کرده بخاطر تطبیق پروسه بایومتریک در سطح ده ولایت و نصب و منتاژ بایومتریک در مرکز ولایت های مذکور.

- ✓ طرح و ترتیب پلان عمل مبارزه علیه فساد اداری وزارت برای سال مالی ۱۳۹۸
 - ✓ بررسی و ارزیابی امور مالی ، حسابی و اجراءات ۱۵ آمریت امور شهدا و معلولین ولایات و محول ساختن موارد فساد ۶ ولایت به نهاد های عدلی و قضائی.
 - ✓ تطبیق پروسه بایو متریک و تامین شفافیت و ایجاد سهولت برای ورثه شهدا و معلولین در مرکز.
 - ✓ تدقیق و بررسی بیش از ۷۵۰۰۰ قطعه اسناد ورثه شهدا و معلولین در سطح مرکز و ولایت مطابق حکم ۳۱۷۸ مقام عالی ریاست جمهوری از طریق کمیته های موظف.
 - ✓ ایجاد سیستم واحد و هماهنگ معلومات اداره به منظور توسعه سیستم حاضری الکترونیکی و ایجاد دفتر فزیک برای ارایه معلومات به معلولین و ورثه شهدا.
 - ✓ فراهم سازی رضایت مراجعه کنندگان از طریق تابلوهای رهنمائی ، منشور اخلاقی و آموزش کارمندان بخش معلومات.
-
- ☒ نصب صندوق های شکایت در مربوطات وزارت و جمع آوری شکایات و رسیدگی به آنها مطابق طرز العمل کاری
 - ☒ نصب صندوق های شکایت زنان و رسیده گی برای آنها طبق طرز العمل کاری

VIII. چالش‌ها:

به طور عمومی افراد دارای معلولیت به سطح کشور به چالش‌های **آتی** روبرو هستند، که این وزارت من حیث اداره هماهنگ کننده و مدیریت کننده، طی برنامه‌های دقیق مدیریت این چالش‌ها را در سرخط اولویت‌های خویش قرار داده و در برطرفی و کم اثر نمودن آن تلاش می‌نماید.

۱. هماهنگی کم رنگ میان وزارت دولت در امور شهدا و معلولین و دیگر وزارت خانه‌ها و ادارات دولتی

۲. نبود یک دیتابیس مرکزی برای شهدا و معلولین جهت انتشار معلومات در زمینه

۳. کمبود امکانات مالی برای خدمات دراز مدت

۴. کمبود تعمیرات مناسب دولتی برای ریاست‌های ولایتی شهدا و معلولین

۵. سطح پائین ظرفیت کارمندان جهت بکارگیری سیستم‌های جدید

۶. کمبود منابع بشری در کمیسیون‌های ارزیابی وثایق و اسناد ورثه شهدا و معلولین که سبب تاخیر در سیستم توزیع حقوق میگردد.

۷. بذل مساعی در مورد استخدام افراد دارای معلولیت واجد شرایط در ادارات دولتی و خصوصی کشور

۸. نا مناسب بودن تدابیر مصئونیتی و امنیتی کارمندان و مراجعین.

۹. نا کافی بودن توزیع زمین و ساخت سر پناه ها برای اشخاص دارای معلولیت وورثه شهدا.
۱۰. کمبود اسایشگاه ها درسطح و لایات.
۱۱. کمبود پروگرام های آگاهی دهی و اطلاعات در مورد اشخاص دارای معلولیت از حقوق شان آگاهی دهی عامه از طریق تلویزیون، رادیو، مجله ها و غیره
۱۲. عدم فراهم سازی زمینه های کافی ورزشی علی الخصوص پارالمپیک، برنامه های علمی و فرهنگی و سیاسی و غیره

IX. پیشنهادات

۱. تقویت کمیته بین الوزارتی و در عمل پیاده نمودن برنامه های پلان شده
۲. امضای تفاهم نامه ها با تمام وزارت خانه و ادارات ملی و مستقل غرض تطبیق برنامه عمل
۳. همکاری در ایجاد و فعال سازی سیستم آسان خدمت (عرضه خدمات از دریچه واحد)
۴. همکاری در بهتر ساختن سیستم امنیتی در دفتر وزارت و دفاتر ولایتی
۵. تخصیص بودیجه برای خدمات دوامدار در زمینه صحتی، آموزشی، اشتغال زایی، سرپناه و آگاهی دهی
۶. ایجاد یک دیتابیس خدمات به سطح ملی و همکاری وزارت خانه ها در شریک نمودن معلومات و خدمات که به معلولین ارائه میگردد
۷. بذل مساعی در بلند بردن ظرفیت کارمندان وزارت دولت در امور شهدا و معلولین
۸. بذل مساعی در فعال سازی انستیتوت ملی معلولین (مواد درسی و کدرهای علمی)
۹. به اساس فرمان جلالتمآب رئیس جمهور افغانستان تعدیل در قانون توزیع بورسیه به افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا
۱۰. توجه و اشتراک بیشتر والیان محترم در امور شهدا و معلولین و مسدود ساختن موارد مداخله افراد غیر مسئول در موارد پرداخت و غیره.

۱۱. افزودن فرصت ها در اشتراک بارز افراد دارای معلولیت در امورسیاسی (سنا، شورای مشورتی صلح ، کمیسیون انتخابات، حقوق بشر...)
۱۲. تسهیلات غرض اشتراک وسیع افراد دارای معلولیت در انتخابات
۱۳. قابل دسترسی ساختن اماکن مقدسه و عامه با ساختن رمپها برای معلولین.
۱۴. اشتغال زایی و استخدام افراد دارای معلولیت به تأسی از قانون حقوق و امتیازات شهدا و معلولین و طرح پذیرفته شده توسط مقام ریاست جمهوری ۳% کارمندان همه ادارات.
۱۵. همکاری در بلند بردن سطح تعلیمی و تحصیلی افراد دارای معلولیت و ورثه شهدا با ایجاد آموزشگاهای ویژه برای آنها.
۱۶. بذل مساعی در تزدید امتیاز مالی برای ورثه شهدا و معلولین به اساس افزودی معاشات مامورین دولتی